

Socialudvalget
SOU alm. del - Bilag 220
Offentligt

Nordborg den 8. februar 2006

Socialudvalget, Folketinget, Christiansborg, 1240 København K.

Kopi: Socialministeren, Indenrigs- og sundhedsministeren, Folketingets Ombudsmand.

Håndcykel. Hjælpemiddel/Trænings-behandlingsredskab. Administrativ praksis. Underretning af Folketinget – Udtalelse 2005-14-2

Kære Socialudvalg

I ovennævnte udtalelse har Ombudsmanden behandlet en sag vedrørende håndcykel til handicappede. Ombudsmanden har stillet spørgsmålet om det er tilsigtet at der ikke i praksis er mulighed for støtte til det pågældende hjælpemiddel.

Derfor har Ombudsmanden orienteret Folketingets Retsudvalg, Socialudvalg og Sundhedsudvalg samt socialministeren og indenrigs- og sundhedsministeren om sagen.

Jeg har spurgt Ombudsmanden om der har været nogen reaktion. Da det ikke er tilfældet og da Ombudsmanden ikke har kompetence i forhold til Folketinget har jeg i forståelse med Ombudsmanden aftalt at jeg som borger og part i en lignende sag vil henvende mig med henblik på afklaring. Jeg håber på Deres forståelse herfor. Jeg har gengivet Ombudsmandens udtalelse i hovedtræk nedenfor. I appendiks har jeg citeret den relevante lovgivning og der er et billede af håndcyklen, som er udviklet til handicappede.

Problemstilling:

1. Skal håndcyklen, som kan spændes på en kørestol (billede vedlagt), betragtes som et hjælpemiddel (socialministeriet) eller som et trænings- og behandlings-redskab (indenrigs- og sundhedsministeriet)?
2. Har folketinget (ministeriet) via lovgivning og vejledning haft til hensigt (intention) at der kan ydes støtte til det pågældende hjælpemiddel?
3. Ombudsmanden har fundet at der ikke er klar lovhjemmel for at antage at der ikke kan ydes støtte.

Det er Ankestyrelsens opfattelse, at hvis hjælpemidlet hovedsagligt tager sigte på at forbedre/træne brugerens funktionsevne, og ikke så meget på at kompensere for funktionsnedsættelsen, kan der ikke ydes hjælp efter serviceloven.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet oplyser at der ikke er mulighed for at yde støtte indenfor ministeriets ressort såfremt anskaffelse af nævnte håndcykel ikke indgår som led i et aktuelt behandlingsforløb i sygehusregi.

Ombudsmanden udtaler:

Myndighederne bygger i vidt omfang deres afgørelser på vurderinger og afvejninger af om en genstand eller udgift konkret afhjælper følger af en funktionsnedsættelse eller har et mere trænings- eller behandlingsmæssigt sigte.

Jeg har forstået at myndighederne på henholdsvis det sundhedsmæssige og det sociale område opfatter retstilstanden således at udgifter til genstande der har et trænings- eller behandlingsmæssigt sigte, og som ordineres i forbindelse med behandling på et sygehus, afholdes af sundhedsvæsenet. Udgifter til genstande der skal kompensere en person for en funktionsnedsættelse (hjælpe midler), afholdes af de sociale myndigheder.

Jeg har lagt til grund at en håndcykel således både kan være et hjælpemiddel og et trænings- eller behandlingsredskab.

Jeg mener endvidere ikke at begrebet 'hjælpe midler' efter en naturlig sproglig forståelse står i modsætning til trænings- eller behandlingsredskaber. Dette skal ses i sammenhæng med det såkaldte kompensationsprincip.

Efter dette princip skal personer med handicap i videst muligt omfang kompenseres for følgerne af deres handicap/funktionsnedsættelse, og herigennem så vidt muligt stilles lige med andre borgere.

Uanset dette har jeg ikke ment at der er tilstrækkeligt grundlag for at kritisere myndighedernes praksis på området. Dette skyldes at det ikke er beskrevet hvilken støtte borgere har kunnet få i forskellige situationer, men derimod hvordan udgifterne til den støtte som borgerne skulle have, skulle fordeles mellem de sociale myndigheder og sundhedsvæsenet. (sektoransvar).

Den gældende praksis - som jeg altså ikke kan kritisere - synes hverken at fremgå klart af lovens ordlyd eller forarbejder.

Det fremgår således ikke at det fra Folketingets side har været tilsigtet at der ikke skulle være mulighed for støtte overhovedet i situationer hvor en udgift har et trænings- eller behandlingsmæssigt sigte, men hvor udgiften afholdes uafhængigt af behandling på sygehus, - eller (min tilføjelse) støtte til et hjælpemiddel der kompenserer for funktionsnedsættelsen.

På den baggrund har jeg i medfør af § 12 i ombudsmandsloven besluttet at orientere Folketingets Retsudvalg, Socialudvalg og Sundhedsudvalg samt socialministeren og indenrigs- og sundhedsministeren om sagen.

Underskrevet Folketingets Ombudsmand

Min anmodning til socialudvalget.

Jeg er partsrepræsentant for min handicappede datter (rygmarvsbrok), som har søgt om en håndcykel der kompenserer for funktionsnedsættelsen. En håndcykel vil give min datter mulighed for at færdes og bevæge sig på steder hvor en bil eller kørestol ikke er anvendelig og dermed opnå samme mulighed for udfoldelse og livskvalitet som ikke-handicappede, som kan cykle eller spadsere.

Det er min opfattelse at serviceloven **Vejledning om støtte til hjælpemidler** giver hjemmel til at kommunen, efter en individuel og konkret vurdering, kan bevilge en håndcykel.

Til forskel fra den konkrete sag, som Ombudsmanden behandler i sin udtalelse, er der IKKE tale om et trænings/behandlingsredskab, men om et HJÆLPEMIDDEL der kompenserer for et handicap og derigennem letter den handicappedes daglige tilværelse.

Mit spørgsmål: Er det folketingets intention at den relevante lovgivning og vejledning IKKE giver mulighed for at bevilge det specifikke hjælpemiddel – en håndcykel?

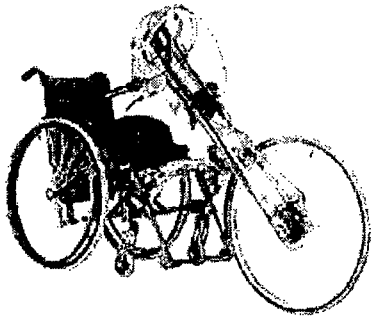
Serviceoven - Vejledning om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder

- Bevilling af hjælpemidler skal medvirke til at ansøgeren får mulighed for at føre en så normal og selvstændig tilværelse som muligt og i størst mulig grad gøre ansøgeren uafhængig af andres bistand i dagligdagen.
- I forbindelse med behandlingen af en ansøgning om et hjælpemiddel bør et ønske fra ansøgeren om at klare sig selvstændigt tilgodeses. Afgørelsen træffes på grundlag af en samlet vurdering af ansøgerens situation.
- Hjælp ydes til personer med varigt nedsat fysisk funktionsevne, når hjælpemidlet i væsentlig grad kan afhjælpe de varige følger af den nedsatte funktionsevne og derved i væsentlig grad kan lette den daglige tilværelse.
- Væsentlighedskravet bedømmes ud fra en samlet vurdering af hjælpemidlets betydning for at kunne afhjælpe ansøgerens funktionsevnenedsættelse, herunder hjælpemidlets betydning for muligheden for at leve et liv som andre på samme alder og i samme livssituation.

Lovgrundlag

- Vejledning om Støtte til hjælpemidler, biler, boligindretning m.v. VEJ nr. 52 af 05/03/1998.
- Vejledning om støtte til hjælpemidler og forbrugsgoder. VEJ nr. 129 af 14/12/2004
- Bekendtgørelse af lov om social service. LBK nr. 1187 af 07/12/2005

Hans-Erik Hammel
Poppelvej 1
6430 Nordborg

Billede af en håndcykel